

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.2.2019.
COM(2019) 39 final

2019/0018 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o stajalištu koje treba donijeti, u ime Europske unije, u Zajedničkom odboru EGP-a o
izmjeni Priloga IX. (Financijske usluge) Sporazumu o EGP-u**

**[Uredba o kapitalnim zahtjevima (EU) br. 575/2013 (CRR) i Direktiva 2013/36/EU
(CRD IV)]**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Nacrtom odluke Zajedničkog odbora EGP-a (priloženim predloženoj odluci Vijeća) želi se izmijeniti Prilog IX. (Financijske usluge) Sporazumu o EGP-u kako bi se u njega uključile Uredba o kapitalnim zahtjevima (EU) br. 575/2013 i Direktiva 2013/36/EU¹.

Prilagodbe u nacrtima priložene odluke Zajedničkog odbora EGP-a nadilaze puke tehničke prilagodbe u smislu Uredbe Vijeća br. 2894/94. Stoga Vijeće utvrđuje stajalište Unije.

• Usklađenost s postojećim propisima u tom području politike

Priloženim nacrtom odluke Zajedničkog odbora EGP-a proširuje se već postojeća politika EU-a na države EFTA-e koje su članice EGP-a (Norveška, Island i Lihtenštajn).

• Usklađenost s drugim politikama Unije

Proširenje pravne stečevine EU-a na države EFTA-e koje su članice EGP-a uključivanjem u Sporazum o EGP-u provodi se u skladu s ciljevima i načelima tog sporazuma, čiji je cilj uspostaviti dinamičan i homogen Europski gospodarski prostor utemeljen na zajedničkim pravilima i jednakim uvjetima tržišnog natjecanja.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Zakonodavstvo koje se treba uključiti u Sporazum o EGP-u temelji se na članku 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2894/94 o rješenjima za provedbu Sporazuma o EGP-u propisuje se da Vijeće na prijedlog Komisije utvrđuje stajalište o takvim odlukama koje treba donijeti u ime Unije.

Europska služba za vanjsko djelovanje u suradnji sa službama Komisije Vijeću na donošenje podnosi nacрте odluka Zajedničkog odbora EGP-a koji predstavljaju stajalište Unije. Europska služba za vanjsko djelovanje nada se da će ih moći što prije iznijeti u Zajedničkom odboru EGP-a.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Prijedlog je u skladu s načelom supsidijarnosti iz sljedećeg razloga:

cilj ovog prijedloga, to jest osiguravanje homogenosti unutarnjeg tržišta, ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti države članice i stoga se, zbog svojih učinaka, može bolje ostvariti na razini Unije.

¹ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012, kako je ispravljena u SL L 208, 2.8.2013., str. 68. i SL L 321, 30.11.2013., str. 6.
Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ, kako je ispravljena u SL L 208, 2.8.2013., str. 73.

Postupak uključivanja pravne stečevine EU-a u Sporazum o EGP-u provodi se u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, kojom se potvrđuje zauzeti pristup.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti ovaj prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje njegova cilja.

- **Odabir instrumenta**

U skladu s člankom 98. Sporazuma o EGP-u odabrani je instrument odluka Zajedničkog odbora EGP-a. Zajednički odbor EGP-a osigurava učinkovitu provedbu i primjenu Sporazuma o EGP-u. U tu svrhu donosi odluke u slučajevima koji su predviđeni u Sporazumu o EGP-u.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ne očekuje se da će uključivanje prethodno navedene uredbe u Sporazum o EGP-u imati utjecaj na proračun.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Bonitetna procjena namjeravanih stjecatelja nerezidenata (Zajednička izjava o odluci zajedničkog odbora EGP-a) u vezi s Direktivom 2013/36/EU

Sporazumom o EGP-u u načelu se ne namjeravaju urediti odnosi ugovornih stranaka s trećim zemljama (vidjeti posebno uvodnu izjavu 16. Sporazuma o EGP-u). Kad je riječ o nerezidentima, Sporazumom o EGP-u ne propisuje se liberalizacija tokova kapitala niti dodjeljuju prava slobode poslovnog nastana ili sudjelovanja u kapitalu trgovačkih društava (vidjeti članke 31., 34., 40. i 124. Sporazuma o EGP-u).

Dosljedno tome, u Zajedničkoj izjavi o odluci zajedničkog odbora EGP-a navodi se da su se ugovorne stranke sporazumjele da se uključivanjem Direktive 2013/36/EU u Sporazum o EGP-u ne dovode u pitanje nacionalna pravila za opću primjenu koja se odnose na provjere izravnih stranih ulaganja iz sigurnosnih razloga ili za potrebe javnog reda.

Izuzimanje određenih islandskih javnih kreditnih institucija (prilagodba (e) u vezi s Direktivom 2013/36/EU)

U članku 2. stavku 5. Direktive 2013/36/EU (dalje u tekstu „CRD IV”) određene javne institucije izuzimaju se iz područja njezine primjene. Tri islandske institucije izuzimaju se od odredaba CRD-a IV na temelju ove odredbe.

Bygðastofnun (Islandski Institut za regionalni razvoj) je neovisna institucija u vlasništvu islandske države. Njezina je glavna funkcija doprinos regionalnom razvoju provedbom državnih regionalnih strategija. Njezino je djelovanje usmjereno na jačanje naselja u ruralnim područjima s pomoću potpore održivim dugoročnim projektima s različitim gospodarskim bazama. Institut podupire i jača lokalni razvoj odobravanjem kredita i drugih oblika financijske potpore, s ciljem poboljšanja gospodarskih i životnih uvjeta, posebno u onim

regijama kojima prijeti gubitak stanovništva. Institut odobrava dodatnu financijsku potporu u obliku kredita s uvjetima trgovačkim društvima, pojedincima i općinama omogućujući sudjelovanje u općem gospodarskom razvoju i poticanju inovacija. Islandska država jamči za obveze Instituta. *Íbúðalánasjóður* je pravni sljednik *Byggingarsjóðir ríkisins*, koji je izuzet iz područja primjene Direktive 2006/48/EZ, u skladu s točkom 14.a Priloga IX. Sporazumu o EGP-u.

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. je kreditna institucija posebne namjene. Vlasništvo nad institucijom ograničeno je zakonom na općine (vlasništvo je trenutačno podijeljeno između 75 općina). Svrha institucije ograničena je zakonom na odobravanje kredita općinama i institucijama u njihovom stopostotnom vlasništvu, i samo u vezi s ulaganjima koja imaju velik gospodarski značaj. Institucija je jednaka instituciji *KommuneKredit* u Danskoj, koja je izuzeta iz područja primjene CRD-a IV u skladu s člankom 2. stavkom 5. točkom 5.

Nacionalni tretman podružnica trećih zemalja i suradnja s tijelima trećih zemalja (prilagodbe (g) i (h) u vezi s Direktivom 2013/36/EU)

U skladu s člankom 47. CRD-a IV Uniji je dodijeljena nadležnost sklapanja sporazuma s trećim zemljama kojima se podružnicama njihovih kreditnih institucija osigurava jednak tretman na cijelom području Unije.

U kontekstu Sporazuma o EGP-u, ugovorne stranke suglasne su da cilj Sporazuma o EGP-u u načelu nije urediti njihove odnose s trećim zemljama (vidjeti posebno uvodnu izjavu 16. Sporazuma o EGP-u). Uključenjem CRD-a IV u Sporazum o EGP-u države EFTA-e na Uniju ne prenose nikakve nadležnosti u pogledu pregovora o pristupu podružnica trećih zemalja tržištu. Stoga se prilagodbom (g) prestaje primjenjivati članak 47. stavak 3. kad je riječ o državama EFTA-e te se u njoj navodi da države EFTA-e mogu s trećim zemljama sklapati bilateralne sporazume koji se odnose na pristup podružnica tržištu.

Međutim, radi promicanja usklađenosti politike u pogledu trećih zemalja između Unije i država EFTA-e, prilagodbom (g) također se propisuje da se ugovorne stranke Sporazuma o EGP-u uzajamno izvješćuju i savjetuju o pregovorima o sporazumima s trećim zemljama u okviru Zajedničkog odbora EGP-a.

Prilagodba (g) sastavljena je po uzoru na rješenja koja su dogovorena između Unije i država EFTA-e u okviru sustava Solventnost II i MiFID (vidjeti točku 1.(d) i (e) te točku 31.ba(b) Priloga IX. Sporazumu o EGP-u).

Članak 48. CRD-a IV sadržava pravila koja se odnose na sklapanje ugovora o nadzoru koji se odnose na konsolidirani nadzor između Unije i trećih zemalja. Ti sporazumi moraju uključivati mogućnost da nadzorna tijela trećih zemalja dobiju informacije od nacionalnog ili sektorskog nadležnog tijela EU-a te da Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (dalje u tekstu „EBA”) prikupi informacije koje su nacionalna nadležna tijela država članica EU-a primila od nadzornih tijela trećih zemalja. Budući da Europska unija ne može sklapati sporazume koji bi obvezali nacionalna nadležna tijela država EFTA-e na slanje informacija nadzornim tijelima trećih zemalja, prilagodbom (h) prestaje se primjenjivati članak 48. CRD-a IV (slično dogovorenom rješenju ustanovljenom u pogledu članka 75. stavaka 2. i 3. EMIR-a, vidjeti točku 31.bc(zc) Priloga IX. Sporazumu o EGP-u).

Kako bi se omogućilo da se EBA-i, kad je to potrebno radi obavljanja njezinih tehničkih zadataka u pogledu država EFTA-e, prenesu informacije koje su nacionalna nadležna tijela država EFTA-e primila od nadzornih tijela trećih zemalja, prilagodbom (h) također se propisuje da će države EFTA-e u ugovore o nadzoru nastojati uvrstiti i klauzule kojima se njihovim nacionalnim nadležnim tijelima omogućava slanje relevantnih informacija EBA-i.

Zadrška u pogledu budućeg zakonodavstva Unije (prilagodbe (k) i (o) u vezi s Direktivom 2013/36/EU)

U skladu s člankom 7. Sporazuma o EGP-u, samo su akti koji su uključeni u Sporazum o EGP-u obvezujući za države EFTA-e. Stoga se prilagodbom (k) usklađuje tekst članka 89. stavka 5. CRD-a IV kako bi se naglasilo da se, u kontekstu Sporazuma o EGP-u, članak 89. prestaje primjenjivati samo kad se novo zakonodavstvo Unije koje se odnosi na obveze objave počne primjenjivati u Sporazumu o EGP-u.

Isto tako, prilagodbom (o) prilagođava se tekst članka 151. stavka 1. kako bi se naglasilo da su prijelazne mjere sadržane u glavi XI. poglavlju 1. CRD-a IV primjenjive samo dok Odluka Zajedničkog odbora EGP-a o uključivanju delegiranog akta donesenog na temelju članka 460. Uredbe (EU) br. 575/2013 ne postane primjenjiva.

Nadležnost za odobrenje zaštitnog sloja za sistemski rizik (prilagodba (n) u vezi s Direktivom 2013/36/EU)

U skladu s člankom 133. stavkom 14. CRD-a IV, nacionalna nadležna tijela država članica EU-a moraju u određenim slučajevima čekati mišljenje Komisije prije donošenja mjera prvog određivanja ili ponovnog određivanja zaštitnog sloja za sistemski rizik. Ako je mišljenje negativno, ta nacionalna nadležna tijela država članica EU-a poštuju to mišljenje ili obrazlažu nepoštovanje tog mišljenja.

U skladu s člankom 133. stavkom 15. CRD-a IV Komisija, ako se uvjeri da zaštitni sloj za sistemski rizik ne dovodi do nerazmjernih nepovoljnih utjecaja na financijski sustav drugih država članica ili Unije te oslanjajući se na mišljenje Europskog odbora za sistemske rizike (dalje u tekstu „ESRB”), donosi provedbeni akt kojim ovlašćuje nacionalno nadležno tijelo za donošenje zaštitnog sloja za sistemski rizik. EBA može također podnijeti svoje mišljenje Komisiji.

Prema sustavu koji je uspostavljen točkama 31.f i 31.g Priloga IX. Sporazumu o EGP-u, ESRB i EBA mogu izdati preporuke o situacijama koje se odvijaju u državama EFTA-e te EBA može također provesti neobvezujuće posredovanje u skladu s člankom 19. Uredbe o EBA-i u sporovima koji uključuju neku državu EFTA-e. Nadležnost za donošenje odluka koje su obvezujuće unutar stupa EFTA-e u skladu s člankom 19. Uredbe o EBA-i povjerena je Nadzornom tijelu EFTA-e.

Međutim, u skladu sa stavkom 4. točkom (d) Protokola 1 uz Sporazum o EGP-u, funkcije Komisije u kontekstu postupaka verifikacije ili odobrenja usklađenosti mjera koje su poduzele države EFTA-e s pravilima iz Sporazuma o EGP-u obavlja subjekt u stupu EFTA-e. S obzirom na važnost i kompleksnost odluka koje se odnose na zaštitni sloj za sistemski rizik, ova nadležnost, kad je riječ o državama EFTA-e, povjerit će se Stalnom odboru država EFTA-e.

Stoga se prilagodbom (n) utvrđuje nadležnost Stalnog odbora država EFTA-e kad je riječ o izdavanju mišljenja ili preporuka radi jasnoće (s obzirom na to da te ovlasti nisu jasno dodijeljene u tekstu stavka 4. točke (d) Protokola 1 uz Sporazum o EGP-u) te istodobno osigurava da će ESRB i EBA prema potrebi dostaviti svoje ocjene u skladu s člankom 133. stavcima 14. i 15. CRD-a IV Stalnom odboru država EFTA-e.

Definicija „stambene nekretnine” u Norveškoj (prilagodba (e) u vezi s Uredbom (EU) br. 575/2013)

Stambena zadruga česti je oblik stanovanja u Norveškoj. Imatelji udjela stječu udio u zadruzi koja je vlasnik ili kontrolira zgradu/zgrade i imovinu u kojoj stanuju. Svaki imatelj udjela ima pravo nastaniti se u određenoj jedinici.

Zaštita vjerovnika u odnosu na stan u stambenoj zadruzi u Norveškoj općenito se tumači kao jednaka zaštiti izravnog ulaganja. Međutim, radi pravne sigurnosti, potrebno je navesti da je pravo stanovanja u stambenim zadrugama u Norveškoj uključeno u definiciju „stambene nekretnine” iz Uredbe o kapitalnim zahtjevima (dalje u tekstu „CRR”). Stoga se prilagodbom (e) prilagođava tekst članka 4. stavka 1. točke 75. koji se odnosi na Švedsku, uvrštenjem norveške situacije.

Nadležnost Komisije za prihvaćanje ograničenja velikih izloženosti te Vijeća za odobravanje strožih nacionalnih mjera u slučaju makrobonitetnog ili sistemskog rizika (prilagodbe (i) i (j) u vezi s Uredbom (EU) br. 575/2013)

U skladu s člankom 395. CRR-a, nacionalna nadležna tijela država članica EU-a moraju u određenim slučajevima dobiti odobrenje Komisije prije donošenja posebnih strukturnih mjera prema kojima su kreditne institucije koje su dobile odobrenje za rad u toj državi članici dužne smanjiti svoje izloženosti prema različitim pravnim osobama. Komisija, oslanjajući se na mišljenje EBA-e, može odbiti nacionalnu mjeru samo kada ona uzrokuje nerazmjerne negativne učinke na cijeli financijski sustav ostalih država članica ili Unije.

U skladu s člankom 458. CRR-a, države članice moraju u određenim slučajevima dobiti odobrenje Vijeća prije donošenja određenih strožih nacionalnih mjera čiji je cilj kompenzacija makrobonitetnog i sistemskog rizika koji može imati utjecaj na nacionalni financijski sustav i realno gospodarstvo. Komisija je ovlaštena Vijeću predložiti nacrt mjere za odobrenje ili odbacivanje prijedloga nacionalne mjere. Vijeće može odbaciti nacionalne mjere samo u ograničenom broju slučajeva uzimajući u obzir mišljenja ESRB-a i EBA-e. Druge države članice mogu priznati mjere donesene u skladu s člankom 458. CRR-a i primjenjivati ih na podružnice koje se nalaze u državi članici koja je dobila odobrenje za primjenu tih mjera.

Prema sustavu koji je uspostavljen točkama 31.f i 31.g Priloga IX. Sporazumu o EGP-u, ESRB i EBA mogu izdati mišljenja o situacijama koje se odvijaju u državama EFTA-e.

Međutim, u skladu sa stavkom 4. točkom (d) Protokola 1 uz Sporazum o EGP-u, funkcije Komisije u kontekstu postupaka verifikacije ili odobrenja usklađenosti mjera koje su poduzele države EFTA-e s pravilima iz Sporazuma o EGP-u obavlja subjekt u stupu EFTA-e. S obzirom na važnost i kompleksnost odluka koje se odnose na strukturne mjere za ograničavanje velikih izloženosti u skladu s člankom 395., ova nadležnost, kad je riječ o državama EFTA-e, povjerit će se Stalnom odboru država EFTA-e.

Isto tako, funkcije povjerene Vijeću člankom 458. CRR-a obavljat će, kad je riječ o državama EFTA-e, Stalni odbor država EFTA-e. Međutim, ova odluka treba se temeljiti na prijedlogu Nadzornog tijela EFTA-e, po uzoru na okvir koji se primjenjuje u EU-u.

Radi jasnoće, prilagodbom (i) točkom ii. i prilagodbom (j) točkom ii. stoga se utvrđuje nadležnost Stalnog odbora država EFTA-e za donošenje takvih odluka (s obzirom na to da te ovlasti nisu jasno dodijeljene u stupu EFTA-e stavkom 4. točkom (d) Protokola 1 uz Sporazum o EGP-u) te istodobno osigurava da će EBA i, prema potrebi, ESRB, dostaviti svoje ocjene u skladu s člankom 395. stavkom 8. ili člankom 458. stavkom 4. CRR-a Stalnom odboru država EFTA-e (prilagodba (i) točka iii. i prilagodba (j) točka iii.).

Primjena prijelaznih odredbi praga iz Basela I (uvodna izjava 6. u vezi s Uredbom (EU) br. 575/2013)

Člankom 500. CRR-a provodi se takozvani „prag iz Basela I”, koji je utvrđen u dijelu 2-1-C (stavci od 45. do 47.) Sporazuma Basel II. Članak je istekao krajem 2017. Člankom 152. Direktive 2006/48/EZ, koji je zamijenjen člankom 500. Uredbe (EU) br. 575/2013, ograničena je mogućnost neželjenih smanjenja kapitalnih zahtjeva koja proizlazi iz primjene

internih modela. Iako je članak 500. istekao, nadležno tijelo još uvijek mora riješiti rizik modela.

U uvodnoj izjavi 6. napominje se da postoji nekoliko odredbi u okviru kojih se nadležnim tijelima omogućuje rješavanje istog pitanja, uključujući mogućnost donošenja mjera radi neutraliziranja neželjenih smanjenja u iznosima izloženosti ponderiranih rizikom i nametanja razborite marže konzervativnosti pri kalibraciji internih modela.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba donijeti, u ime Europske unije, u Zajedničkom odboru EGP-a o izmjeni Priloga IX. (Financijske usluge) Sporazumu o EGP-u

[Uredba o kapitalnim zahtjevima (EU) br. 575/2013 (CRR) i Direktiva 2013/36/EU (CRD IV)]

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru², a posebno njezin članak 1. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru³ („Sporazum o EGP-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1994.
- (2) Na temelju članka 98. Sporazuma o EGP-u, Zajednički odbor EGP-a može među ostalim odlučiti izmijeniti Prilog IX. Sporazumu o EGP-u, koji sadržava odredbe o financijskim uslugama.
- (3) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ i Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵ trebaju se uključiti u Sporazum o EGP-u.
- (4) Prilog IX. Sporazumu o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (5) Stajalište Unije u Zajedničkom odboru EGP-a trebalo bi se stoga temeljiti na priloženom nacrtu odluke,

² SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

³ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

⁴ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.), kako je ispravljena u SL L 208, 2.8.2013., str. 68., SL L 321, 30.11.2013., str. 6. i SL L 20, 25.1.2017., str. 2.

⁵ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.), kako je ispravljena u SL L 208, 2.8.2013., str. 73. i SL L 20, 25.1.2017., str. 1.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba donijeti, u ime Unije, u Zajedničkom odboru EGP-a o predloženoj izmjeni Priloga IX. (Financijske usluge) Sporazumu o EGP-u temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*